

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

İlk kez Avrupalı Bir Şirketin Piyasa Değeri 500 Milyar Doları Aştı

Fransız lüks tüketim grubu Louis Vuitton Moët Hennessy'nin (LVMH) hisseleri yüzde 0,3 arttı ve şirketin piyasa değeri 500 milyar doları aştı. Böylece ilk kez Avrupalı bir şirketin piyasa değeri 500 milyar doları aştı.

Lüks markaların çatı şirketi olan LVMH'nin ilk çeyrek satışları tahminleri aşmış ve bu gelişmeyle şirket hisselerinde ralli sürmüştü.

Çin'de Kovid-19 kısıtlamalarının kalkmasıyla lüks tüketimin artması ve euro'daki güçlenme şirketin piyasa değerinin yükselmesinde temel sürükleyici oldu.

İlk çeyrek rakamlarının açıklanmasının ardından LVMH dünyanın en büyük 10 şirketi arasına girmişti.

Rusya ile Çin Arasındaki Ticarete Doların Hükmü Son Buldu

Rusya ve Çin arasındaki ticaret, son yıllarda önemli bir dönüşüm yaşadı.

Rusya Maliye Bakanı Anton Siluanov, yaptığı bir konuşmada, iki ülke arasındaki ticaretin yüzde 70'ten fazlasının artık Çin Yuanı (RMB) ve Rus rublesi ile yapıldığını açıkladı. Bir iki yıl önce bu oran yüzde 30 civarındaydı. Bu, her iki ülke arasındaki ticarete ABD doları yerine yerel para birimlerinin kullanılması anlamına geliyor. Siluanov, Çin ile arasındaki ticarete RMB ve ruble kullanılmasının Rusya'nın öncelikli görevi olduğunu vurguladı.

Çin Gümrük Genel İdaresi'nin verilerine göre, 2022 yılında Çin ile Rusya arasındaki ticaret hacmi yüzde 29,3 artarak 190 milyar 271 milyon dolara ulaştı. Bu, iki ülke arasındaki ticaretin tarihinin en yüksek seviyesi olarak kaydedildi.

Rusya'nın doğal kaynakları ve Çin'in büyük nüfusu ile büyüyen ekonomisi, her iki ülkenin de ticari iş birliğinin artmasına neden oldu.

Bu Yıl Satılan Her 5 Araçtan Biri Elektrikli Olacak

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (UEA) verilerine göre, elektrikli araç satış sayısının bu yıl dünya genelinde 2022'ye göre yüzde 35 artarak 14 milyona ulaşması ve satılan her 5 araçtan birinin elektrikli olması bekleniyor. Bu yıl ilk çeyrekte elektrikli oto satışı yüzde 25 artarak 2,3 milyon oldu.

Küresel elektrikli araç satışları 2017'deki bir milyon seviyesinden 2022'de 10 milyona ulaştı.

Geçen yıl elektrikli araçlara yapılan harcama 2021'e göre yüzde 50 artışla 425 milyar dolara çıktı. Bu harcamanın sadece yüzde 10'unu hükümet destekleri oluştururken, yüzde 90'ını tüketiciler gerçekleştirdi.

Pazardaki elektrikli araç model sayısı ise geçen yıl 2018'e göre iki katına çıkarak 500'e ulaştı.

Fitch'ten ABD'nin Borç Limiti Artışına İlişkin Açıklama

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, ABD'de borç limiti konusundaki açmazı çözme yolunun belirsizliğini koruduğunu belirterek, kısa vadeli borç limiti artışının gelecek açmazları önlemeyeceğini bildirdi. Açıklamada, borç limitinin yükseltilmesi veya askıya alınması konusunda anlaşmaya varılsa bile politika tavizleri elde etmek için borç limitinin kullanılmasının gelecekte çatışma konusu olmaya devam edebileceği belirtildi. Fitch'in açıklamasında, kısa vadeli borç limiti artışının gelecek açmazları önlemeyeceği vurgulandı. ABD'de federal hükümet, temerrüde yol açabilecek 31,4 trilyon dolarlık borç limitine ulaşmış bulunuyor. Borç limiti ya da borç tavanı, "ABD hükümetinin borçlarını ödemek için ödünç alabileceği para miktarının üst sınırı" anlamına geliyor.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, ABD'de borç limiti konusundaki açmazı çözme yolunun belirsizliğini koruduğunu belirterek, kısa vadeli borç limiti artışının gelecek açmazları önlemeyeceğini bildirdi. Açıklamada, borç limitinin

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, ABD'de borç limiti konusundaki açmazı çözme yolunun belirsizliğini koruduğunu belirterek, kısa vadeli borç limiti artışının gelecek açmazları önlemeyeceğini bildirdi. Açıklamada, borç limitinin

Hyundai ABD'de Elektrikli Araç Batarya Fabrikası Kuracak

Hyundai'den yapılan açıklamada, Hyundai Motor Group'un, ortağı SK On ile ABD'de elektrikli araç batarya hücresi üretimi için ortak girişim kurmayı planladıkları aktarıldı.

SK On ile Kasım 2022'de mutabakat zaptının imzalandığı anımsatılan açıklamada, Hyundai ve SK On'un yüzde 50'şer hisseye sahip olduğu ortak girişimin toplam yatırım tutarının yaklaşık 5 milyar dolar olmasının beklendiği kaydedildi.

Açıklamada, ortak girişim aracılığıyla tarafların ABD'nin Georgia eyaletinde elektrikli araç batarya fabrikası kurmayı planladığı bildirildi. Yeni fabrikanın 2025'in ikinci yarısında pil hücresi üretmeye başlamasının beklendiği belirtilen açıklamada, fabrikanın 300 bin elektrikli araç üretimini desteklemek için yeterli olan 35 gigawatt saatlik üretim kapasitesine sahip olmasının hedeflendiği kaydedildi.

Dünya Bankası: Nüfus Yaşlandıça Rekabet Artıyor

Dünya Bankası, "Dünya Kalkınma Raporu 2023: Göçmenler, Mülteciler ve Toplumlar" raporunu yayımladı. Raporda, dünyanın dört bir yanında nüfusun benzeri görülmemiş bir hızda yaşlandığı ve bunun birçok ülkeyi uzun vadeli büyüme potansiyellerini gerçekleştirmek için göçe giderek daha fazla bağımlı hale getirdiği kaydedildi.

Bu eğilimin göçün ekonomiler ve insanlar için daha iyi hale getirilmesi için eşsiz bir fırsat olduğu belirtilen raporda, daha iyi göç politikalarının tüm ülkelerde refahın artırılmasına yardımcı olabileceği aktarıldı. Raporda, zengin ülkeler ve artan sayıda orta gelirli ülkenin azalan

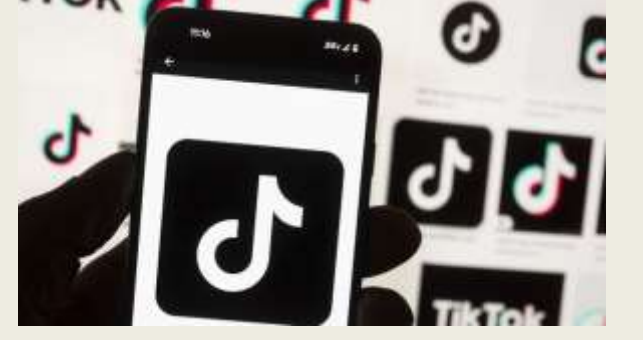
nüfusla karşı karşıya olduğu, bunun çalışanlar için küresel rekabeti yoğunlaştırdığı hatırlatıldı.

AB'den Sosyal Medya Devlerine Katı Kurallar

Avrupa Birliği'nin (AB), kullanıcı sayısı yüksek olan ve bu nedenle katı kurallara tabi olacak büyük dijital platformlar listesinde Google, Facebook, YouTube, Twitter ve Apple bulunuyor.

AB Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında Avrupa'da faaliyet gösteren ve daha sert kurallar uygulanacak büyük dijital platform ve arama motorları listesinin belirlendiğini açıkladı.

Açıklamada, Alibaba, Amazon, Apple AppStore, Booking.com, Facebook, Google Play, Google Maps, Google Shopping, Instagram, LinkedIn, Pinterest, Snapchat, TikTok, Twitter, Wikipedia, YouTube ve Zalando'nun çok büyük çevrim içi platform, Bing ve Google'ın da çok büyük arama motoru olarak sınıflandırıldığı kaydedildi. Yeni kurallar çerçevesinde, dijital platformlar AB tarafından daha sıkı biçimde denetlenecek.

Kural ihlali bulunan dijital platformlara küresel cirolarının yüzde 6'sına ulaşan para cezaları uygulanabilecek.

Dijital Euroya İlişkin Karar 2023 Güz Döneminde Verilecek

Avrupa Merkez Bankası (AMB), "Dijital Euronun Araştırma Aşamasındaki İlerleme" başlıklı üçüncü raporunu yayımladı.

Dijital euronun oluşturulması amacıyla araştırmaların ve çalışmaların devam ettiği belirtilen raporda, AB Komisyonu'nun dijital euronun yürürlüğe sokulması halinde uygulanacak denetim mekanizmasını önerge olarak bu yılın ikinci çeyreğinde sunmayı planladığı bildirildi.

Raporda, dijital euronun oluşturulması amacıyla AMB'nin, yasama sürecinden kaynaklanabilecek olası gerekli düzenlemeleri yapacağı kaydedildi.

Karbon Yakalama Teknolojilerinin Karnesi 'Zayıf' Çıktı

Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği (SEFiA), tarafından hazırlanan "CCUS/CCS Projeleri Gerçekten İklim Dostu mu?" başlıklı raporda, karbon yakalama teknolojilerine dair literatürdeki analizler derlendi. Buna göre, söz konusu teknolojilerin iklim dostu olmaktan ziyade daha fazla petrol ve gaz üretmek amacıyla kullanıldığı değerlendirildi.

Raporda, tüm karbon yakalama teknolojileri içinde yüzde 73 pay sahibi CCUS (karbon yakalama, kullanma ve depolama teknolojileri)

ile yakalanan karbondioksitin tükenmiş petrol alanlarına taşındığı ve daha fazla petrol çıkarmak amacıyla yeniden değerlendirildiği belirtildi.

Geliştirilmiş petrol üretimi adı verilen bu kullanımla karbon kullanımının sürekliliğinin sağlandığı, son 50 yılda yakalanan karbondioksit miktarının ise yüzde 80-90'ının geliştirilmiş petrol üretimi faaliyetlerinde kullanıldığı kaydedildi. Rapora göre, CCUS mevcut karbon yakalama kapasitesi toplam küresel emisyonların ancak yüzde 0,1'ini karşılıyor.

Öte yandan, yapılan çalışmalarda bugüne kadar hiçbir projenin taahhüt ettiği karbon yakalama hedefine ulaşamadığı belirtiliyor.

Ayrıca rapora göre, karbon yakalama teknolojilerinin kullanımı, santrallerde enerji verimliliğinin düşmesi ve yatırım maliyetlerinin baştan yükselmesi anlamına geliyor.

Intel Kripto Madenciliğinde Kullanılan Çip Üretimini Sonlandırdı

Dünyanın en büyük mikroçip üreticilerinden Intel, kripto madenciliğinde kullanılan çip serisinin üretimini durdurduğunu açıkladı. Intel'den yapılan açıklamada, şirketin IDM 2.0'a yaptığı yatırımlara öncelik vermesi nedeniyle, Blockscale 1000 serisinin ömrünü tamamladığı ancak bu kapsamdaki müşteri desteğinin devam edeceği aktarıldı.

Şirket, kripto para birimi alanındaki pazar fırsatlarını izlemeye devam edeceğini kaydetti.

Intel'in internet sitesinde yer alan bilgiye göre, şirket, Blockscale adlı seri için ekim ayına kadar sipariş almayı ve gelecek yıl nisan ayına kadar sevkiyatları bitirmeyi planlıyor.

Intel, 2021 yılında, üretim, inovasyon ve ürün liderliği hedefleri doğrultusunda "IDM 2.0" stratejisini açıklamış ve bu kapsamdaki yatırımlarını duyurmuştu.

AB'den, Çip Üretim Atağı

alanında büyük ölçekli teknolojik kapasite artırma yatırımları desteklenecek. Avrupa, çip yatırımları için daha cazip bir hale getirilecek. Çip alanında 3,3 milyar euro AB bütçesinden olmak üzere 43 milyar euroluk kamu ve özel yatırım harekete geçirilecek. AB'nin çip üretimindeki payının 2030'a kadar yüzde 20'ye ulaşması hedeflenecek. Mevcut durumda, AB'nin çip üretimindeki payı yüzde 9 seviyelerinde bulunuyor.

AB Konseyi, üye ülkeler ile Avrupa Parlamentosu (AP) arasında müzakere edilen ve Avrupa'daki çip üretimini canlandırmak için hazırlanan çip yasasında uzlaşma sağlandığını açıkladı. Buna göre, arz güvenliği sağlanması için çip

Küresel Çelik Talebinde Artış Beklentisi

Dünya Çelik Birliği (Worldsteel), küresel çelik talebinin bu yıl yüzde 2,3 artarak 1,822 milyar tona yükselmesinin beklendiğini açıkladı.

Dünya Çelik Birliği, daha önceki tahminlerinde, küresel çelik talebinin bu yıl yüzde 1 artacağını öngörmüştü.

Gelecek yıla ilişkin tahminlerin de paylaşıldığı açıklamada, küresel çelik talebinin 2024'te yüzde 1,7 artarak 1,854 milyar tona yükselmesinin beklendiği aktarıldı.

Açıklamada, "İmalatın toparlanmaya öncülük etmesi bekleniyor ancak yüksek faiz oranları çelik talebini baskılamaya devam edecek" denildi.

Türkiye'ye ilişkin tahminlerin de yer aldığı açıklamada, Türkiye'de baz etkisi ve deprem riskinin yüksek olduğu bölgelerde yeniden inşa ve güçlendirme çalışmaları dikkate alındığında inşaat sektörünün yüzde 15 büyümesinin beklendiği belirtildi.

Demir Cevherinde Zayıf Talep Fiyatlaması

Demir cevheri Çin'de inşaat sezonu başlamasına rağmen yumuşak seyreden çelik piyasası ve Avustralya'da önemli bir ihracat limanının yeniden açılmasıyla düşüşe geçti. Demir cevheri, yatırımcıların Avustralya'daki önemli bir ihracat limanının yeniden açılmasıyla birlikte Çin'deki zayıf çelik talebine ağırlık vermesiyle düşüşe geçti.

Çin'in çelik piyasası, ülkenin her zamanki yoğun inşaat sezonunun başlamasına rağmen, Nisan ayının başından bu yana yumuşak seyreliyor. Stoklar Nisan başında yüzde 6,2 artarken satışların yavaşlaması fabrikaları stoklarda indirim yapmaya zorladı ve yeniden stok yapmalarına engel oldu.

G7 Ülkelerinde Enerji Geçişi İçin Kritik Metal İttifakı

G7 ekonomileri temiz enerjilere geçiş için kritik öneme sahip metaller konusunda güçlerini birleştirme kararı aldı. Fosil yakıtlardan çıkışı hızlandırmak konusunda uzlaşan dünyanın en büyük 7 ekonomisi Japonya'da gerçekleşen Enerji Bakanları zirvesinde kritik metallerin güvenliği konusunda Uluslararası Enerji Ajansı'nın da (IEA) destekleyeceği ortak bir plan üzerinde anlaşta.

Sonuç bildirgesinde özellikle elektrikli araç (EV) bataryaları, çipler, elektronik ve güneş panellerinde kullanılan lityum, nikel, kobalt ve bakır gibi nadir metallerde tedarik zincirlerinin kırılma riski, tekelleşme ve az sayıda kaynağa bağımlılık gibi güvenlik sorunlarının aşılmasında birlikte çalışılması kararı alındı. IEA bu kritik metallerle yönelik arz ve talep öngörülerini paylaşarak G7'nin daha bilgili kararlar almasına destek olacak.

Kritik metallerle olan talebin karşılanması için G7'nin şeffaf ve izlenebilir şekilde yeni madenler ve tedarik zincirleri geliştirmeyi planladığı belirtildi.

Azerbaycan Bazı Ürünlerin İthalatında Gümrük Vergisini Sıfırladı

Azerbaycan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun 15/04/2023 tarih ve 116 Nolu Kararı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Dış Ekonomik Faaliyet Eşya Nomenklatürü, İthal Gümrük Vergi Oranları ve İhraç Gümrük Vergi Oranlarında değişiklik yapıldı.

Yapılan değişikliğe göre; tali alt pozisyonları belirtilen bazı kâğıt ve karton ürünleri ile bazı inşaat malzemelerinin ülkeye ithalatında uygulanan yüzde 5 gümrük vergisi 31 Aralık 2030 tarihine kadar sıfırlandı.

Diğer taraftan, söz konusu Karara göre, tali alt pozisyonları belirtilen tıbbi maskelerin üretiminde kullanılan ürünlerin, tropik meyvelerin, bazı kumaş ve mobilya ürünlerinin ülkeye ithalatında uygulanan %15 gümrük vergisi 31 Aralık 2030 tarihine kadar sıfırlandı. Karar 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girecek.

Mobil Uygulama Pazarının 3 Yıl İçinde 600 Milyar Doları Aşması Bekleniyor

Gelir anlamında en büyük sektörlerden biri haline gelen mobil uygulama pazarı, 2022 yılını 451 milyar dolarlık bir gelir ile kapattı. Yapılan araştırmalara göre mobil uygulama pazarı, önümüzdeki yıllar içinde de hızla büyümeye devam edecek. Mobil uygulama pazarının 2026 yılına kadar 614 milyar doları aşacağı belirtiliyor. Özellikle metaverse, NFC ve yapay zeka gibi kavramların hayatımıza girmesiyle birlikte mobil uygulama pazarının da bu yeni teknolojilere evrilip uyumlu hale geleceği görülüyor.

Halihazırda sadece Google Play mağazasında 3,8 milyon aktif uygulama bulunuyor. Buradaki uygulamaların yüzde 85'i genel app, yüzde 15 dilime denk gelen 537 bin tanesi de oyun uygulaması konumunda. Mağaza, e-ticaret ve haber sitesi gibi içeriklerden oluşan 3,2 milyon uygulamanın yaklaşık yüzde 97'si, Google Play'de ücretsiz olarak indirilebilir durumda. Burada asıl gelir modeli, indirildikten sonra yapılan oyun ve uygulama için satın almalarla devreye giriyor.

Google Play'de sadece mart ayında 82 bin 243 yeni uygulama yayımlandı. App Store'da, 1,7 milyon uygulama var. Bunlardan 1,5 milyonu oyun dışı uygulama olurken, 216 bini de oyun uygulaması.